

Thị trường trái phiếu doanh nghiệp quý I/2026: Trầm lắng đầu năm, áp lực lãi suất và rủi ro ngoại biên gia tăng

13:45 03/04/2026

Dù giá trị phát hành tăng 22% so với cùng kỳ, thị trường trái phiếu doanh nghiệp quý I/2026 vẫn diễn biến khá trầm lắng do yếu tố mùa vụ và tâm lý thận trọng. Trong bối cảnh xung đột địa chính trị và mặt bằng lãi suất đi lên, áp lực chi phí vốn đang ảnh hưởng rõ nét tới kế hoạch huy động của doanh nghiệp.

Thị trường trái phiếu doanh nghiệp (TPDN) trong quý I/2026 khởi đầu năm với gam màu trầm lắng, phản ánh sự thận trọng của cả tổ chức phát hành lẫn nhà đầu tư. Theo báo cáo mới công bố của VISRating, diễn biến này chủ yếu đến từ yếu tố mùa vụ, đặc biệt là kỳ nghỉ Tết Nguyên đán kéo dài, cùng với tâm lý chờ đợi phê duyệt kế hoạch kinh doanh năm của nhiều doanh nghiệp.

Dù vậy, điểm sáng đáng chú ý là giá trị phát hành sơ cấp vẫn đạt khoảng 30,6 nghìn tỷ đồng, tăng 22% so với cùng kỳ năm trước. Toàn thị trường ghi nhận 17 đợt phát hành mới, cho thấy nhu cầu huy động vốn vẫn hiện hữu, dù chưa thực sự bùng nổ.

Hồ sơ tín nhiệm của các tổ chức phát hành tiếp tục cải thiện rõ rệt. Tỷ lệ chậm trả trái phiếu trong quý giảm về gần mức 0%, trong khi hoạt động xử lý nợ chậm trả được đẩy mạnh, với giá trị thu hồi đạt khoảng 5 nghìn tỷ đồng, nâng tỷ lệ thu hồi lũy kế lên khoảng 46%. Đây là tín hiệu tích cực, góp phần củng cố niềm tin trên thị trường, đặc biệt sau giai đoạn nhiều biến động trước đó.

Ảnh minh họa

Tuy nhiên, bức tranh chung vẫn chịu tác động đáng kể từ các yếu tố bên ngoài. VISRating nhận định xung đột Mỹ - Iran đang tạo áp lực lên môi trường tín nhiệm tại Việt Nam. Giá năng lượng tăng cao kéo theo rủi ro lạm phát, khiến dự địa nói lỏng chính sách tiền tệ bị thu hẹp và đẩy mặt bằng lãi suất lên cao. Điều này trực tiếp làm gia tăng chi phí vốn, ảnh hưởng đến kế hoạch huy động của cả ngân hàng lẫn doanh nghiệp.

Trong kịch bản xung đột kéo dài, niềm tin thị trường có thể bị bào mòn, khiến doanh nghiệp trì hoãn kế hoạch đầu tư, đồng thời hạn chế nhu cầu phát hành trái phiếu và khả năng tái cấp vốn qua kênh này.

Xét theo cơ cấu phát hành, nhóm bất động sản tiếp tục chiếm tỷ trọng lớn nhất, với khoảng 53% tổng giá trị phát hành mới. Nổi bật là thương vụ phát hành hơn 10,2 nghìn tỷ đồng của Công ty TNHH Đầu tư Marina Center, với kỳ hạn lên tới 10 năm, lãi suất coupon chỉ 4% và có tài sản đảm bảo - mức lãi suất thấp nhất trong các đợt phát hành lớn quý này.

Trong khi đó, nhóm ngân hàng chiếm ưu thế về số lượng đợt phát hành lớn, chủ yếu thông qua hình thức chào bán ra công chúng. Xu hướng này cho thấy nỗ lực đa dạng hóa nguồn vốn và mở rộng tệp nhà đầu tư của khối ngân hàng.

Ở chiều ngược lại, lĩnh vực bất động sản dân cư cũng ghi nhận những thương vụ phát hành đáng chú ý với mức lãi suất cao. Điển hình là Công ty Phát Đạt huy động thành công 5.600 tỷ đồng qua hai đợt phát hành riêng lẻ, với lãi suất lên tới 11%/năm - cao nhất trong danh sách, phản ánh mức độ rủi ro và nhu cầu

vốn lớn của doanh nghiệp.

Bên cạnh đó, một số doanh nghiệp ngoài ngành ngân hàng cũng đẩy mạnh phát hành ra công chúng. CTCP Xây dựng Coteccons huy động 1.400 tỷ đồng với lãi suất 9%, trong khi CTCP Nông nghiệp BAF Việt Nam phát hành 1.000 tỷ đồng với lãi suất 10%, cho thấy xu hướng đa dạng hóa kênh huy động vốn đang lan rộng.

Về tình hình chậm trả, quý I/2026 chỉ ghi nhận một trường hợp mới từ CTCP Thủy điện Thuận Hòa Hà Giang, song doanh nghiệp đã hoàn tất nghĩa vụ thanh toán trong vòng một tuần. Điều này góp phần kéo tỷ lệ chậm trả toàn thị trường xuống mức gần như bằng 0.

Dù vậy, áp lực vẫn hiện hữu ở một số doanh nghiệp, đặc biệt trong lĩnh vực bất động sản và xây dựng. Các trường hợp đáng chú ý bao gồm Công ty TNHH Bất động sản Gia Đức với 1.300 tỷ đồng nợ gốc chậm trả, CTCP Nova Final Solution với 997 tỷ đồng và Công ty TNHH Phúc Khang Đông Sài Gòn với 700 tỷ đồng. CTCP Hưng Thịnh Land dù chỉ phát sinh chậm trả 45 tỷ đồng trong quý, nhưng đang gánh dư nợ trái phiếu lên tới hơn 8.300 tỷ đồng.

Ở các lĩnh vực khác, CTCP Fuji Nutri Food ghi nhận 720 tỷ đồng chậm trả trong ngành du lịch – nghỉ dưỡng; trong khi lĩnh vực y tế và bán lẻ cũng xuất hiện các trường hợp chậm trả như Bệnh viện Việt Mỹ và Tập đoàn Thái Tuấn.

Trên thị trường thứ cấp, thanh khoản vẫn duy trì ở mức cao. Giá trị giao dịch bình quân đạt khoảng 8,2 nghìn tỷ đồng mỗi ngày, tăng 64% so với cùng kỳ năm trước. Hoạt động giao dịch sôi động nhất trong tháng 1, với mức trên 10 nghìn tỷ đồng/ngày, trước khi giảm dần trong hai tháng tiếp theo.

Nhìn chung, thị trường TPDN quý I/2026 đang trong trạng thái “nghỉ lấy đà” sau giai đoạn biến động, với nền tảng tín nhiệm được cải thiện nhưng vẫn chịu sức ép lớn từ môi trường vĩ mô. Diễn biến lãi suất và rủi ro địa chính trị trong thời gian tới sẽ là những yếu tố then chốt quyết định khả năng phục hồi của thị trường trong các quý tiếp theo.

Phương Thảo (t/h)